

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції

**«ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР
В АГРОПІДПРИЄМСТВАХ, ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКА
ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА»**

6 - 7 червня 2013 року

м. Полтава

ОРГКОМІТЕТ З ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

Співголови

Аранчій Валентина Іванівна, ректор Полтавської державної аграрної академії, професор, кандидат економічних наук.

Шевніков Микола Янаєвич, завідувач кафедри рослинництва Полтавської державної аграрної академії, професор, доктор сільськогосподарських наук.

Модератор

Антонець Олександр Анатолійович, доцент кафедри рослинництва Полтавської державної аграрної академії, кандидат сільськогосподарських наук.

Редактори

Жемела Григорій Пименович, професор кафедри рослинництва Полтавської державної аграрної академії, доктор сільськогосподарських наук.

Куценко Олександр Михайлович, професор кафедри рослинництва Полтавської державної аграрної академії, кандидат сільськогосподарських наук

Пипко Олександр Сергійович, доцент кафедри рослинництва Полтавської державної аграрної академії, кандидат сільськогосподарських наук

Місце проведення заходу: Полтавська державна аграрна академія

ПОРЯДОК РОБОТИ

6-7 червня – збір та редагування матеріалів інтернет-конференції;

11 червня – 11 липня - матеріали інтернет-конференції знаходяться на сайті Полтавської державної аграрної академії.

Тематичні напрямки конференції:

1. Рослинництво.
2. Овочівництво та плідівництво.
3. Зберігання та переробка продукції рослинництва.

4. ЗМІСТ

Аранчій В.І. Вітальне слово	6
Антонець О.А., Горбачов А.В. Насіннева продуктивність люцерни залежно від вибору укусу	7
Антонець О.А., Сердюк В.М. Вплив гербіцидного ефекту на формування зерна кукурудзи.....	10
Бараболя О.Г. Якість пшеничного хліба залежно від якості борошна та компонентів	14
Бєлов Я.В. Застосування мікробіологічних препаратів для покращення росту і розвитку та підвищення продуктивності багаторічних лікарських рослин	17
Біленко О.П., Петрова В.С. Вплив технології обробітку ґрунту на кількість дощових черв'яків	20
Біленко О.П. Впровадження геоінформаційних технологій у вивченні навчальних дисциплін сільськогосподарського напрямку	22
Біленко О.П., Філіпась Л.П. Вирощування біопалива з огляду на ризику інтродукції	25
Губар О.В. Вирощування льону олійного в умовах північного Степу України	28
Заболотний О.І., Заболотна А.В. Врожайність пшениці ярої при застосуванні гербіциду Лінтур 70 WG і регулятора росту рослин Емістим С	31
Замула О.Г. Вплив сортових властивостей на урожайність насіння сої	34
Кочерга А.А., Гаранжа М.О. Формування врожайності та продуктивності соняшнику залежно від внесення біостимуляторів росту	37
Криворучко Н.Л. Урожайність та якість зерна нових сортів пшениці озимої за посушливих умов вегетації в північному степу України	42
Кулик М.І. Урожайність і товарність плодів огірка залежно від	

способу поливу	46
Кулібаба М.Ю. Розвиток бульбочкового апарату рослин сої залежно від строків сівби та інокуляції насіння	49
Куценко О.М., Міленко О.Г. Сорго заслуговує на більшу увагу	53
Ляшенко В.В. Вплив сортових властивостей на урожайність кукурудзи	57
Мандрика С.М. Якісні показники нових і перспективних сортів смородини золотистої селекції кафедри садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка	61
Міленко О.Г. Формування площі листкової поверхні рослин сої в залежності від сорту, норми висіву та методів догляду за посівами....	64
Пипко О.С., Рапота А. Сидерація – база для ведення органічного землеробства	67
Постоленко Є.П. Заморожування та низькотемпературне зберігання плодів кизилу – сучасна технологія переробки продукції рослинництва	69
Роїк М.В., Снежкін Ю.Ф., Кузнєцова І.В., Петрова Ж.О. Виробництво продуктів різної дисперсності із листків стевії (<i>Stevia rebaudiana Bertoni</i>) сушеної	71
Філоненко С.В. Врожайність та якість коренеплодів буряка цукрового залежно від підживлення мінеральними добривами	74
Філоненко С.В. Формування зернової продуктивності гібридів кукурудзи різних груп стиглості	79
Філоненко С.В. Формування продуктивності буряка цукрового за внесення регуляторів росту	84
Чернявський В.С. Вплив різних способів основного обробітку ґрунту на формування врожайності гібридів соняшнику	88

ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ БУРЯКА ЦУКРОВОГО ЗА ВНЕСЕННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ

С.В. Філоненко, кандидат сільськогосподарських наук

Полтавська державна аграрна академія

Стабільний розвиток бурякоцукрової галузі є стратегічним напрямком зміцнення вітчизняної економіки. Адже, буряківництво і переробна промисловість забезпечують населення робочими місцями, до того ж вони є джерелом наповнення бюджету держави через податки, сприяють зростанню внутрішнього валового доходу і зміцненню економіки країни [2, с. 60].

На жаль, сьогодні ця важлива галузь перебуває в складній ситуації, і тому вона вимагає негайного прийняття певних кардинальних рішень, спрямованих на розширення площ посівів культури і зростання її продуктивності. В першу чергу, це стосується впровадження прогресивних елементів технології вирощування, одним із яких є застосування регуляторів росту [1, с. 76].

Використання відповідних препаратів у буряківництві визнане досить ефективним і суттєвим резервом збільшення врожайності культури та підвищення цукристості її коренеплодів [3, с. 62]. Проте, реакція рослин буряка цукрового на численні регулятори росту буває різною і залежить від багатьох чинників. Саме тому метою наших досліджень і було вивчення особливостей формування продуктивності буряка цукрового за позакореневого внесення регуляторів росту Марс-1, Біомакс та Атонік Плюс. Відповідні польові досліді проводили протягом 2010-2012 рр. у ТОВ АФ «Пустовійтове» Глобинського району Полтавської області. Об'єктом досліджень були процеси формування продуктивності буряка цукрового за внесення різних регуляторів росту. Предмет досліджень – рослини гібриду Уманський ЧС 97.

Дослідження проводили за такою схемою:

1. Без обробки регуляторами росту – контроль.
2. Позакореневе внесення регулятора росту Марс-1 у дозі 0,8 л/га.
3. Позакореневе внесення регулятора росту Біомакс у дозі 20 мл/га.
4. Позакореневе внесення регулятора росту Атонік Плюс у дозі 0,4 л/га.

Повторність досліду триразова. Розміщення ділянок варіантів досліду систематичне. Загальна площа ділянки 1,2 га, облікова – 0,9 га. Регулятори

росту у відповідних дозах вносили обприскувачем ОП-2000-2-01 із розрахунку 300 л/га робочого розчину в фазі початку змикання листків буряка цукрового у міжряддях.

Спостереження, аналізи та обліки проводили відповідно до загальноприйнятих методик, розроблених науковцями Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН (м. Київ).

Виходячи із результатів проведених нами експериментальних досліджень, можна стверджувати, що застосування регуляторів росту Марс-1, Біомакс і Атонік Плюс на посівах буряка цукрового виявило стабілізаційний вплив на показник їх густоти. На досліджуваних варіантах середня кількість рослин перед збиранням урожаю була оптимальною для відповідної ґрунтово-кліматичної зони: 94,5 тис/га (Біомакс, 20 мл/га), 92,8 тис/га (Марс-1, 0,8 л/га) і 91,2 тис./га (Атонік Плюс, 0,4 л/га). Контрольний варіант, що характеризувався відсутністю регуляторів росту, виявив густоту рослин буряка, в середньому за три роки, на рівні 84,9 тис/га.

Проведені нами досліді показали, що регулятори росту мають також позитивний вплив і на площу листової поверхні рослин культури. Відповідні дослідження є досить цікавими з наукової точки зору, тому що саме у листках, в результаті фотосинтетичної діяльності рослин, формуються пластичні речовини, в тому числі й вуглеводи, одним із яких є цукроза. Прослідковується чіткий взаємозв'язок між динамікою наростання площі листової поверхні рослин буряка цукрового і їх продуктивністю. Тобто, чим розвинутіший листовий апарат на початку і в середині вегетації, тим буде вищою врожайність культури.

Перед обробкою регуляторами росту рослини культури мали порівняно однакову площу листків. Вже через 15 днів після позакореневого внесення відповідних препаратів намітилася тенденція до зростання асиміляційної поверхні рослин. Найбільша площа листків з однієї рослини відмічалась в цей період на варіанті 3 – 4357 см², що значно перевищило контроль (3747 см²).

До збирання врожаю різниця між варіантами по листовій поверхні, незважаючи на її певне загальне зменшення, утримувалася на такому ж рівні.

Позакореневе внесення регуляторів росту Марс-1, Біомакс і Атонік Плюс у відповідних дозах позитивно вплинуло на наростання маси листків та коренеплодів рослин культури. Найкраще стосовно досліджуваних чинників проявив себе препарат Біомакс. На ділянках відповідного варіанту рослини протягом всього вегетаційного періоду мали найваговитіше листя і коренеплоди.

Оптимальне співвідношення різних біологічно-активних речовин, що входять до складу досліджуваних регуляторів росту, а також вдало підібрані дози їх застосування, сприяли активізації фотосинтетичної діяльності рослин культури, в результаті чого на варіантах досліду отримали доказово вищу врожайність та цукристість коренеплодів. Найбільшою врожайністю коренеплодів, в середньому за роки досліджень, виявилася на варіанті із Біомаксом – 49,6 т/га, що на 6,4 т/га перевищило контроль. На варіанті 2, де вносили Марс-1, отримали середню врожайність коренеплодів на рівні 47,8 т/га. Ще меншою мірою проявив себе варіант із позакореневим внесенням Атонік Плюс. Тут середня врожайність культури склала лише 45,8 т/га.

На контролі рівень врожайності коренеплодів виявився найменшим і становив за роки досліду 43,2 т/га.

Головним показником технологічних якостей коренеплодів буряка цукрового є їх цукристість. Посилення різних фізіологічних і біохімічних процесів у рослинних організмах після, застосування регуляторів росту, призвело до інтенсивнішого цукронакопичення рослин культури на дослідних ділянках. Найвищою цукристість коренеплодів виявилася на варіанті 3, де вносили регулятор росту Біомакс у дозі 20 мл/га. Саме тут вони спромоглися накопичити 17,2% цукру, що на 0,8% перевищило контроль. На ділянках варіанту 2 (Марс-1) відповідний показник виявився на рівні 17,0%. Інший регулятор росту рослин – Атонік Плюс – сприяв найменшому накопиченню цукру в коренеплодах рослин культури – 16,8%.

Позитивна динаміка щодо збільшення врожайності і цукристості коренеплодів буряка цукрового від позакореневого застосування регуляторів росту вдало відобразилась на зборіві цукру, який за роки досліджень виявився максимальним на варіанті, де вносили регулятор росту Біомакс, - 8,5 т/га. Варіант із позакореневим внесенням Марс-1 за відповідним показником зайняв проміжне положення між варіантами із Біомаксом і Атонік Плюс, показавши збір цукру на рівні 8,1 т/га.

Отже, застосування регуляторів росту Марс-1, Біомакс і Атонік Плюс на посівах буряка цукрового має позитивний вплив на його продуктивність. Впливаючи за допомогою фізіологічно активних речовин на різні біохімічні, фізіологічні та ростові процеси рослин, активізуючи діяльність їх ферментативного комплексу, досліджувані препарати сприяють суттєвому зростанню врожайності коренеплодів культури та покращенню їх технологічних якостей.

Література:

1. Засуха Т.В. Вітчизняні регулятори росту рослин – це надійно // Пропозиція. – 2001. - №3. – С.76.

2. Мекрушин М., Черемха Б. Регулятори росту – ефективний фактор підвищення продуктивності посівів // Пропозиція. – 2001. – №5. – С. 60.
3. Черемха Б.М. Особливості застосування регуляторів росту рослин та їх ефективність. // Пропозиція. - 2001. - №2. – С. 62-63.